

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Підберезької гімназії,
протокол від 29.08.2025р. №01

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Підберезької гімназії

Микола ГОШОВСЬКИЙ
Наказ від 01.09.2025 № 44-о

**Освітня програма
Підберезької гімназії
Долинської міської ради
Івано-Франківської області
на 2025-2026 н.р.**

с. Підбережжя
2025 р.

I. ВСТУП

Підберезька гімназія Долинської міської ради Івано-Франківської області (далі гімназія) – це заклад освіти, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття початкової та базової середньої освіти.

Гімназія у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими нормативно-правовими актами у сфері освіти і науки України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Постановами Кабінету Міністрів України, наказами центральних органів виконавчої влади, рішеннями органів місцевого самоврядування та власним Статутом.

Мовою освітнього процесу в гімназії є державна мова - українська.

У гімназії функціонують структурні підрозділи, що забезпечують здобуття початкової освіти (початкова школа), базової середньої освіти (гімназія).

Головною метою гімназії є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Головними завданнями гімназії є:

- виховання громадянина України;
- формування особистості учня (вихованця), розвиток його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка учнів (вихованців) до подальшої освіти і трудової діяльності;
- виховання в учнів (вихованців) поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- реалізація права учнів (вихованців) на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів (вихованців);
- здійснення соціально-педагогічного патронату сім'ї.

Засобом реалізації призначення гімназії є його ОСВІТНЯ ПРОГРАМА.

Кадровий склад, що забезпечує реалізацію освітніх програм

Укомплектованість педагогічними кадрами у закладі освіти задовільна. Загальна кількість педагогічних працівників 25 (3 сумісники).

Якісний склад педагогічних кадрів такий:

В школі працюють 25 педагогічних працівників, з них:

- учителі вищої категорії – 12 ;
- учителі першої категорії – 5;
- учителі другої категорії – 3;
- учителі спеціалісти – 3;
- учителі із званням «Старший учитель» - 5;

12 тарифний розряд - 1..

З 01.09.2018р в школі ведено посаду – асистента вчителя у зв'язку із організацією інклюзивного класу.

Віковий склад педагогічних працівників: понад 60 років – 2; 55-60 років – 1; 51-54 роки – 3; 41-50 років – 7; 31-40 років – 8; до 30 років включно – 4.

За стажем роботи педагогічних працівників розподілено наступним чином:

- до 3 років -6;
- 3-10 років – 2;
- 10-20 років -5;
- понад 20 років -11.

Матеріально-технічна база Підберезької гімназії

Підберезька гімназія Долинської міської ради забезпечена приміщеннями для провадження освітньої діяльності за рівнями базової загальної середньої освіти, спортивною кімнатою, стадіоном і майданчиком для проведення у достатній кількості занять фізичної культури, їдальнею. Заклад розміщений у двох корпусах: основний корпус, в якому розміщені класні кімнати та їдальня, і другий корпус, в якому розміщена майстерня, спортивний зал та музей. Навчальне приміщення школи діє з 2011 року. Загальна площа – 1622 м², корисна площа - 1622 м².

Проектна потужність закладу освіти – 192 учнівських місць.

Будівля і всі її приміщення в цілому відповідають Державним санітарним нормам облаштування й утримання закладів загальної середньої освіти. Наявні Державні акти на право постійного користування земельною ділянкою (ЯЯ №136851 від 05.05.2011 р.)

Опалення газове; водопостачання центральне водогінне. На кожному поверсі є внутрішні туалети, підведена тепла і холодна вода. Щорічно за кошти державного бюджету та силами батьків і обслуговуючого персоналу проводиться біжучий ремонт, підтримується в належному стані приміщення і навчальні класи та кабінети закладу освіти, оновлюється навчально-матеріальна база.

Для забезпечення освітнього процесу функціонує достатня кількість приміщень:

- ☐ 4 класні кімнати для учнів 1-4 класів, оформлені відповідно до вимог НУШ; 3 з них розташовані на 1 поверсі, 1 на другому поверсі, кімнати забезпечені необхідним шкільним обладнанням;
- ☐ кабінет інформатики обладнаний в основному відповідно до вимог;
- ☐ шкільна комбінована майстерня частково забезпечена верстакami та необхідними станками, знаходиться у другому корпусі та розташована на 1 поверсі;
- ☐ спортивна кімната знаходиться у другому корпусі і розташована на 1 поверсі, в основному забезпечена необхідним спортивним інвентарем;
- ☐ 5 класних кімнат для учнів 5-9 класів оформлено відповідно до Державних санітарних правил і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів

Всі приміщення навчального призначення відповідають нормативам з розрахунку площі на одного учня.

Підберезька гімназія має достатню матеріально-технічну базу. У комп'ютерному класі є 20 нових комп'ютерів, мультимедійний проектор та інтерактивна дошка. У 1-9 класах встановлені плазмові смарт телевізори Samsung діагоналю 43", в одному класі, за програмою НУШ, встановлено мультимедійну систему. Є достатня кількість принтерів: у 1-5 класах, бібліотеці, в кабінеті практичного психолога, у кабінеті ЗДНВР, в кабінеті директора. Є два ламінатори. У закладі освіти працює сучасна система відео нагляду. На коридорі гімназії на кожному поверсі встановлена відеокамера. В приміщенні закладу освіти діє бездротова мережа Інтернет, учні мають доступ до мережі wi-fi. На території Підберезької гімназії працює дизельна електростанція, яка в разі відсутності основного електропостачання живить паливну гімназію.

До класних кімнат підведено мережу Інтернет (технологія надання ШСД FTTx, від 30 до 100 Мбіт/с).

***Фактична мережа Підберезької гімназії Долинської міської ради
на 2025-2026 навчальний рік***

№ з/п	Клас	2025-2026
1	1 клас	20
2	2 клас	15
3	3 клас	13
4	4 клас	12
5	5 клас	8
6	6 клас	20
7	7 клас	15
8	8 клас	12
9	9 клас	13
	Всього	128

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Підберезької гімназії Долинської міської ради
Івано-Франківської області для 1-4 класів

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму загальної середньої освіти I ступеня Підберезької гімназії розроблено відповідно до закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (зі змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688; від 30.09.2020ро. №898), Типової освітньої програми, затвердженої наказами МОН України від 08.10.2019року №1272,1273.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв’язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

2.1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання
за даною освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років відповідно до Закону України «Про освіту». Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником.

Період життя дитини від п’яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави,

рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

2.2. Загальний обсяг навчального навантаження та його розподіл між освітніми галузями у 1-4 класах. Навчальні плани.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 клас - 23 години на тиждень (805 годин/навч.рік); 2 клас – 25 годин на тиждень (875 годин/ навч.рік); 3 клас – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік); 4 клас – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік). Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем. Повноцінність початкової освіти реалізується як інваріантної, так і варіативної складових.

Навчальний план Підберезької гімназії розроблено відповідно до Типових освітніх програм, планової мережі закладу освіти на 2025/2026 навчальний рік, рішення педагогічної ради від 29.08.2025 року протокол №1, кадрового та матеріально-технічного забезпечення.

Зокрема,

- для 1-2 класів – за Типовою освітньою програмою, складеною під керівництвом Шияна Р.Б. та затвердженою наказом МОН від 08.10.2019 року № 1272;
- для 3-4 класів - Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б. та затвердженою наказом МОН від 08.10.2019 року № 1273 .

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Відповідно до мови навчання у гімназії у 1-4 класах передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання.

На основі освітньої програми в гімназії складено робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості закладу освіти, кадровий потенціал та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН Підберезької гімназії (1-4 класи) з українською мовою навчання на 2024-2025 навчальний рік

№ п/п	Основні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
			1	2	3	4	Разом
1.	Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5	5	20
		Іноземна мова	2	3	3	3	11
2.	Математична	Математика	3	3	4	4	14
3.	Природнича	Я досліджую світ	7	8	7	7	29
4.	Інформатична	Інформатика			1	1	2
5.	Мистецька	Мистецтво	2	2	2	2	8
6.	Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
РАЗОМ			19+3	21+3	22+3	22+3	84+12
Варіативна складова							

	Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Християнська етика	1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня			20	22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)			23	25	26	26	100

Варіативна складова навчального плану розподілена наступним чином: курс за вибором:

«Основи християнської етики» 1-4 класи по 1 год/тижд;

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (3-4 класи) та Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1-4 клас) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо граничної верхньої межі кількості учнів у класі (наповнюваності класу) державного, комунального закладу освіти, крім здобуття освіти за очною (денною) або вечірньою формою.

2.3. *Форми організації освітнього процесу*

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Таке поєднання можливе, зокрема, для різного виду занять (практичні, лабораторні заняття проводяться в очному режимі, лекційні – в дистанційному). Або для різних груп одного класу: частина учнів класу навчаються очно, інша – дистанційно в асинхронному режимі, з можливістю надання учням підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі. При цьому для учнів визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

Може організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

Також, в очному режимі, у разі нестачі в шкільних укриттях місць для всіх учасників

освітнього процесу, можлива організація навчання по змінах або переведення навчання з окремих предметів на дистанційну форму.

За потреби можуть бути організовані індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в кожному населеному пункті і визначається рішенням військово-цивільних адміністрацій. Рішення приймається за участю батьків. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть обрати дистанційну форму або індивідуальний графік навчання, або перевести дитину на екстернатну форму навчання. Для учнів, батьки яких оберуть онлайн навчання, у закладі освіти можуть організовуватись окремі класи з дистанційною формою організації освітнього процесу. Також, за умови обладнання класних приміщень відеокамерами, може бути створена можливість для дистанційного спостереження за уроком або відеозапису уроків.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 30.06.2022 № 1/7322- 22 «Про організацію 2022/2023 навчального року».

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 9 класах, 2 години – у 10-11(12) класах. Учні 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

У 1-4 класах очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство,
- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через уміння вчитися, здатність логічно міркувати,

уміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, уміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів з 01.09.2021 року буде здійснюватися відповідно до методичних рекомендацій, затверджених наказом МОН України від 13.07.2021 року № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

2.4. Опис інструментарію оцінювання

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль і оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-4 класах підлягають вербальному та формувальному оцінюванню відповідно до наказу МОН № 813 від 13.07.2021 року "Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти"

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять моніторинг якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Підсумкове оцінювання здійснюється у 1 - 2 класах із застосуванням вербальної характеристики особистих досягнень, а його результати фіксуються тільки у свідоцтві досягнень.

У 3 класі у I семестрі підсумкове оцінювання здійснюється із застосуванням вербальної характеристики особистих досягнень, а його результати фіксуються тільки у свідоцтві досягнень, у II семестрі за рівневою шкалою.

У 4 класах підсумкове оцінювання здійснюється за рівневою шкалою. Результати навчання вказуються на відповідних сторінках навчальних предметів (окремих сторінках зведеного обліку результатів навчання) згідно з характеристиками результатів навчання, визначених у свідоцтві досягнень за рівнями, використовуючи такі позначення:

П - початковий рівень;

С - середній рівень;

Д - достатній рівень;

В - високий рівень.

До журналу записуються лише результати підсумкового оцінювання: за I семестр (I і II триместр) та рік (здійснюється на підставі результатів оцінювання за II семестр або III триместр).

У 1 класі домашнє завдання не задається та, відповідно, не фіксується у журналі. У 2 класі домашнє завдання є необов'язковим, проте на непарній сторінці розвороту журналу в графі "Завдання додому" можуть зазначатися пошуково-дослідницькі та творчі завдання.

У 3 - 4 класах домашні завдання, у разі їх надання, обов'язково фіксуються у журналі. У відповідній графі стисло записуються зміст (сторінки підручника, номери задач тощо) та/або спосіб виконання завдання (вивчити напам'ять, повторити, розв'язати тощо).

На вихідні, святкові та канікулярні дні домашнє завдання не задається та, відповідно, не фіксується у журналі.

2.5.Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти, визначених відповідним державним стандартом початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма початкової школи має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі

спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

та **наскрізних умінь**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

РОЗДІЛ III.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА Підберезької гімназії Долинської міської ради Івано-Франківської області для 5-8 класу

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Організація освітньої діяльності в 5-8 класі у 2025/2026 навчальному році здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988 Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898.

Освітня програма Підберезької гімназії на 2025-2026 навчальний рік розроблена відповідно до ст.33 закону України «Про освіту», ст.15, 38, 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Освітня програма враховує Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації освітнього процесу.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказами МОН від 09.10.2020 №572, від 17.08.201 №921, від 08.04.2016№401). При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно- гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: 5-11-х – 45 хвилин. Години фізичної культури в 5-9-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №657, від 10.06.2011 №572, від 03.04.2012 №409 із змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №664, №1465. Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України “Про загальну середню освіту”.

Метою повної загальної середньої освіти відповідно до Закону України «Про освіту» є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма Підберезької гімназії Долинської міської ради Івано-Франківської області для 5-х - 8-х класів, розроблена на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства

освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235 «Про затвердження Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ:

Згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів типових освітніх програм таких ступенів навчання:

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років;

При реалізації освітньої програми забезпечити: логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;

Здійснити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

Запровадити в освітній процес школи сучасні технології навчання, зокрема: проектні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, рейтингового оцінювання, окремі освітні тренди.

Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувати варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової. запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток.

Реалізувати навчання за наскрізними лініями через: організацію розвивального освітнього середовища, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Врахувати вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

3.1.Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за даною освітньої програмою.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до Підберезької гімназії як до закладу освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти, табелем навчальних досягнень учня / учениці).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3.2. Загальний обсяг навчального навантаження і його розподіл за освітніми галузями

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас
Мовно-літературна	На тиждень	11	11	10	10
	На рік	385	385	350	350

Математична	На тиждень	5	5	5	5
	На рік	175	175	175	175
Природнича	На тиждень	2	4	7,5	8.5
	На рік	70	140	262,5	297.5
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1,5	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5	52,5	52.5
Громадянська та історична	На тиждень	1	2	2	2.5
	На рік	35	70	70	87.5
Технологічна	На тиждень	2	2	1	1
	На рік	70	70	35	35
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5	2	2
	На рік	52,5	52,5	70	70
Мистецька	На тиждень	2	2	2	2
	На рік	70	70	70	70
Фізична культура	На тиждень	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105
Усього	На тиждень	29	32	34	35.5
	На рік	1015	1120	1190	1242.5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2	2	1	0.5
	На рік	70	70	35	17
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34	35	36
	На рік	1085	1190	1225	1260
Гранично допустиме навантаження учнів* (без фізичної культури)	На тиждень	28	31	32	33
	На рік	980	1085	1120	1155

**3.3. Навчальний план для 5-8-х класів Підберезької гімназії
з визначеним переліком предметів та інтегрованих курсів та закріпленням за цими
предметами / інтегрованими курсами тижневим навчальним навантаженням
на 2025/2026 н.р.**

Освітні галузі	Навчальні предмети	5	6	7	8	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3	14
	Українська література	1.5	1.5	1.5	1	5.5
	Іноземна мова (англійська)	3.5	3.5	3.5	3	13.5
	Зарубіжна література	1	1	1	1	4
Математична	Математика	4	4			8
	Алгебра			2.5	2,5	5
	Геометрія			1.5	1.5	3
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1.5	1			2.5
	Географія		1	2	2	5
	Біологія			2	2	4
	Фізика			2	2	4

	Хімія			1	2	3
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	0,5	3,5
	Підприємництво і фінансова грамотність				0,5	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1				1
	Історія України Всесвітня історія Інтегрований курс		1			1
	Історія України			0,5	1	1,5
	Всесвітня Історія			0,5	0,5	1
	Громадянська освіта		0,5	0,5	0,5	1,5
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1,5	4,5
Технологічна	Технології	1	1	1	1	4
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1	1	4
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		23,5	24,5	28,5	29,5	106
Додатковий час		7,5	9,5	6,5	6,5	30
Курси за вибором						
Християнська етика		1	1	1	1	4
Культура добросусідства		1	0,5			1,5
Додаткові години для вивчення предметів інваріантної складової	Іноземна мова(англійська)	0,5	0,5	0,5		1,5
	Інформатика	1	1		0,5	2,5
	Зарубіжна л-ра.	0,5	1	1	1	3,5
	Українська л-ра.		0,5	0,5	1	2
	Технології	1	1	1	1	4
	Математика	1				1
	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	0,5	1			1,5
	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1		3
	Підприємництво і фінансова грамотність				0,5	0,5
	Здоров'я, безпека та добробут				0,5	0,5
	Географія		1			1
	Історія України Всесвітня історія Інтегрований курс		1			1
	Геометрія			0,5	0,5	1
	Історія України			0,5		0,5
	Всесвітня Історія			0,5	0,5	1
Гранично допустиме навантаження		28	31	32	33	124
Всього фінансується		31	34	35	36	136

Примітка: Навчальний план розроблений відповідно до наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладу загальної середньої освіти»,

Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації у навчальних робочих планах розподілено наступним чином:

- Християнська етика - 5-8 клас по 1 год/тижд
- Культура добросусідства 5 клас - 1 год/тижд, 6 клас – 0.5 год/тижд
- Іноземна мова(англійська) - 5-7класи по 0.5 год/тижд.
- Інформатика – 5,6 класи по 1 год/тижд, 8 кл-0.5 год/тижд
- Зарубіжна л-ра- 5кл-0.5 год/тижд, 6-8 кл.-1 год/тижд
- Українська л-ра– 6-7кл-0.5 год/тижд, 8 кл-1 год/тижд
- Математика-5 кл-1 год./тижд
- Технології - 5-8 класи по 1 год/тижд
- Інтегрований курс «Пізнаємо природу» - 5 клас – 0.5 год/тижд, 6 клас – 1 год/тижд
- Інтегрований курс «Мистецтво» - 5-7 класи по 1 год/тижд.
- Географія - 6 клас 1 год/тижд
- Історія України Всесвітня історія Інтегрований курс - 6 клас 1 год/тижд
- Геометрія – 7,8 клас 0.5 год/тижд
- Історія України - 7 клас 0.5 год/тижд
- Всесвітня Історія – 7,8 клас 0.5 год/тижд

3.4 Перелік модельних навчальних програм

Модельні та/або навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, Ямницький ліцей під час формування переліку даних програм враховує низку чинників, а саме: особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей.

Під час вибору модельних навчальних програм для освітньої програми педагогічного ліцею ставили акцент на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних та/або навчальних програм освітня програма ліцею є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої функції у тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки будуть реалізовані не лише на рівні базових знань з окремих предметів, а й на рівні досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних та/або навчальних програм в освітній програмі ліцею охоплюють досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей. Педагоги Ямницького ліцею здійснили вибір модельних навчальних програм з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерство освіти і науки України» (Наказ МОН №795 від 12 липня 2021 року).

Модельні навчальні програми для 5-8 класу у 2025/2026 навчальному році

Освітня галузь	Модельна навчальна програма		Кількість	
	назва	автор(и)	учнів	учителів
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	«Українська мова. 5-7 класи» для закладів загальної середньої освіти	Голуб Н.Б. Горошкіна О.М.	20	1
	«Українська література. 5-7 класи»	Чумарна М.І., Пастушенко Н.М.		
	«Зарубіжна література. 5-7 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Мацевко-Бекерська Л.В., Рудницька Н.П., Юлдашева Л.П.,		

		Туряниця В. Г., Ковальова Л.Л., Орлова О.В.		
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Іноземна мова.5-9 класи	Мітчелл Г. К., Марілені Малкогіанні	20	1
Математична	«Математика. 5-7 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.	20	1
Природнича	«Пізнаємо природу», 5-7 класи (інтегрований курс)»	Коршевнік Т.В., Ярошенко О.І.	20	1
Громадянська та історична освіта	«Історія України. 7 клас» Всесвітня історія. 7 клас»	авт. Гісем О., Мартинюк О., Сорочинська Н., Гісем О., Василенко Я..	20	1
Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь	«Здоров'я, безпека та добробут. 5–7 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Шиян О. І., Дяків В. Г., Волощенко О. В., Гриньова М. В., Козак О. П., Овчарук О. В., Седоченко А. Б., Сорока І. З., Страшко С. В.	20	1
	Етика. 5—7 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Кришмарел В. Ю	20	1
Технологічна	«Технології. 5-7 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю, Горобець О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.	20	1
Інформатична	«Інформатика.5-7 класи	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.		
Мистецька	«Мистецтво. 5-7 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л. Г	20	2

На засіданні педагогічної ради Підберезької гімназії від 29.08.2025 року, протокол №01, схвалено до використання навчальні програми, розроблені на основі модельних з наступних предметів:

Навчальні програми з предметів «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво», складені на основі модельної програми «Мистецтво. 5-7 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л. Г..) з розподілом годин - музичне мистецтво 1 год, образотворче мистецтво 1 год. Оцінки семестрові та річні виводяться за курс на основі оцінок з даних предметів.

На основі модельної та/або затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета

(інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання

3.5. Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Таке поєднання можливе, зокрема, для різного виду занять (практичні, лабораторні заняття проводяться в очному режимі, лекційні – в дистанційному). Або для різних груп одного класу: частина учнів класу навчаються очно, інша – дистанційно в асинхронному режимі, з можливістю надання учням підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі. При цьому для учнів визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

Може організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

Також, в очному режимі, у разі нестачі в шкільних укриттях місць для всіх учасників освітнього процесу, можлива організація навчання по змінах або переведення навчання з окремих предметів на дистанційну форму.

За потреби можуть бути організовані індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в кожному населеному пункті і визначається рішенням військово-цивільних адміністрацій. Рішення приймається за участю батьків. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть обрати дистанційну форму або індивідуальний графік навчання, або перевести дитину на екстернатну форму навчання. Для учнів, батьки яких оберуть онлайн навчання, у закладі освіти можуть організовуватись окремі класи з дистанційною формою організації освітнього процесу. Також, за умови обладнання класних приміщень відеокамерами, може бути створена можливість для дистанційного спостереження за уроком або відеозапису уроків.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 30.06.2022 № 1/7322- 22 «Про організацію 2022/2023 навчального року».

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і

науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) 5-ті класи ділиться на групи під час проведення занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі

3.6.Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-х класів

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

Відповідно до рішення педради від 29.08.2025 року (протокол №01), з метою моніторингу за освітньою траєкторією кожного учня та для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі 5-го класу крім формуального оцінювання (оцінювання для навчання) буде використовуватись підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання учнів, які здійснюватимуться за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», одночасно супроводжуватиметься вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі при виставленні річної оцінки педагога орієнтуватимуться на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Формувальне оцінювання здійснюється з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюватиметься з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники ліцею залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою.

Педагоги впроваджуватимуть поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Зворотний зв'язок для учнів має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Вчителям акцентуватимуть увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально.

Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Методичних рекомендаціях щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі, тобто у 5 класах закладів загальної середньої освіти, за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» (лист МОН №4.5/2303-21 від 06.08.2021р.)

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна

оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів вчителі керуватимуться такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Отже, для учнів 5-х класів I чверть є адаптаційним періодом без виставлення рівневих чи бальних оцінок. Починаючи з II чверті всі види оцінювання результатів навчання за 12- бальною шкалою оцінювання Перехід з рівневої у бальну систему оцінювання здійснюватиметься відповідно до оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти, яка наведена у Методичних рекомендаціях (лист МОН №4.5/2303-21 від 06.08.2021р.) та відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України 01.04.2022 р. № 289.

В кінці навчального року оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

РОЗДІЛ IV.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Підберезької гімназії Долинської міської ради

Івано-Франківської області для 9 класу

Метою повної загальної середньої освіти відповідно до Закону України «Про освіту» є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма Підберезької гімназії Долинської міської ради Івано-Франківської області для 6-11 класів (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 ВІД 07.08.2013 року, №143 від 26.02.2020 року), наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (для 5-9 класів).

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

4.1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за даною освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до Підберезької гімназії як до закладу освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідомством досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти, табелем навчальних досягнень учня / учениці) і завершили навчання у 6 класі, отримавши табель успішності.

4.2. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-9-х класів Підберезької гімназії складає 2520 годин/навчальний рік: для 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Загальний обсяг навчального навантаження у базовій школі, його розподіл між освітніми галузями у 8-9 класах відображено у навчальному плані

4.3. Навчальний план для 8-9 класів

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Навчальний план для II ступеня містить:

- орієнтовний перелік предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором та факультативних занять;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення.

Педагогічною радою гімназії визначено перелік навчальних предметів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми ліцею.

Навчальне навантаження у типових навчальних планах орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти

**Навчальний план для II ступеня (9клас)
на 2025/2026 н.р.**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		9	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англ.)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
	Історія України	1,5	1,5
Суспільствознавство	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
	Музичне мистецтво	-	
Мистецтво	Образотворче мистецтво	-	
	Мистецтво	1	1
	Математика	-	
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
	Природознавство	-	
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
	Трудове навчання	1	1
Технології	Інформатика	2	2
	Основи здоров'я	1	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3	3
РАЗОМ		33	33
Варіативна складова		3	3
Додаткові години для вивчення предметів інваріантної складової	Алгебра	1	1
	Англійська мова	0,5	0,5
	Географія	0,5	0,5
<i>Курси за вибором</i>	Християнська етика	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		33	33
Всього фінансується		36	36

Інваріантна складова навчального плану для 9 класу складена відповідно до Типової освітньої програми і визначає її загальнодержавний компонент, який забезпечує необхідний для кожного учня обсяг і рівень знань, умінь і навичок.

Варіативна складова навчального плану для наступним чином:

- іноземна мова (англійська) – 0,5 год/тижд
- географія - 0,5 год/тижд
- алгебра – 1 год/тижд

курси за вибором

- «Християнська етика» - 1 год/тижд

Всі програми даних курсів схвалені педагогічною радою гімназії до використання.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо граничної верхньої межі кількості учнів у класі (наповнюваності класу) державного, комунального закладу освіти, крім здобуття освіти за очною (денною) або вечірньою формою.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

4.4. Перелік навчальних програм згідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, визначеним навчальним планом для 7-9 класів.

Використовуються навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698); навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»;

№ п/п	Назва навчальної програми	Затверджено
1.	Українська мова	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
2.	Українська література	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
3.	Біологія	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
4.	Всесвітня історія	наказ МОН від 03.08.2022 року № 698
5.	Географія	наказ МОН від 03.08.2022 року № 698
6.	Зарубіжна література	наказ МОН від 03.08.2022 року № 698
7.	Інформатика	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
8.	Історія України	наказ МОН від 03.08.2022 року № 698

9.	Математика	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
10.	Мистецтво	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
11.	Основи здоров'я	наказ МОН від 03.08.2022 року № 698
12.	Трудове навчання	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
13.	Фізика	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
14.	Фізична культура	наказ МОН від 03.08.2022 року № 698
15.	Хімія	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
16.	Іноземна мова (англійська)	наказ МОН від 20.04.2018 року №408
17.	Основи правознавства	наказ МОН від 03.08.2022 року № 698

4.5. Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Таке поєднання можливе, зокрема, для різного виду занять (практичні, лабораторні заняття проводяться в очному режимі, лекційні – в дистанційному). Або для різних груп одного класу: частина учнів класу навчаються очно, інша – дистанційно в асинхронному режимі, з можливістю надання учням підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі. При цьому для учнів визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

Може організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

Також, в очному режимі, у разі нестачі в шкільних укриттях місць для всіх учасників освітнього процесу, можлива організація навчання по змінах або переведення навчання з окремих предметів на дистанційну форму.

За потреби можуть бути організовані індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в кожному населеному пункті і визначається рішенням військово-цивільних адміністрацій. Рішення приймається за участю батьків. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть обрати дистанційну форму або індивідуальний графік навчання, або перевести дитину на екстернатну форму навчання. Для учнів, батьки яких оберуть онлайн навчання, у закладі освіти можуть організовуватись окремі класи з дистанційною формою організації освітнього процесу. Також, за умови обладнання класних приміщень відеокамерами, може бути створена можливість для дистанційного спостереження за уроком або відеозапису уроків.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 30.06.2022 № 1/7322- 22 «Про організацію 2022/2023 навчального року».

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) 7-9-ті класи ділиться на групи під час проведення занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі

4.6. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. За рішенням педагогічної ради від 30.08.2024 року, протокол № 1, оцінювання результатів навчання з курсів за вибором «Основи християнської етики» не здійснюється

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації у 9 класі.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів 8-9 класів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів здійснюється у наступних формах: усна, письмова (графічна), цифрова, практична.

4.7. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;

		ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати,

		контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як

		інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

РОЗДІЛ VI. Гурткова робота у Підберезькій гімназії здійснюється відповідно до матеріально-технічної бази, кадрового потенціалу та запитів здобувачів освіти. Програми для занять гуртків схвалені до використання педагогічною радою від 30.08.2024 року, протокол №01.

Перелік навчальних програм:

1. «Танцювальна мозаїка», навчальна програма з позашкільної освіти, автори: О. О. Сафонова А. С. Шевчук, схвалена науково-методичною комісією з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол №2 від 29.06.2017) (лист ІМЗО від 18.07.2017 № 21.1/12-Г-406).
2. «Юні знавці Біблії», навчальна програма затверджена науково-методичною радою ІФОППО

РОЗДІЛ VII. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Відповідно до розділу V Закону України «Про освіту» та забезпечення якості освіти у Підберезькій гімназії, ефективність реалізації завдань освітньої програми закладу регулюється системою внутрішнього забезпечення якості освіти, що складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Організація внутрішньої системи забезпечення якості освіти в гімназії є регулятором освітнього процесу освітнього закладу. Її завдання – всебічне вивчення й аналіз освітнього процесу, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів, запобігання можливим помилкам, координація зусиль відповідно до формування «моделі» випускника, визначеної освітньою програмою закладу.

**ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів
<i>Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації</i>	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; опрацьовує текстову та/або графічну інформацію	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить уточнювальні запитання; використовує інформацію з кількох джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; порівнює інформацію з кількох джерел	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить запитання з'ясування причинно-наслідкових зв'язків; використовує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; аналізує й порівнює інформацію з різних джерел; критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації
<i>Комунікація, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій</i>	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення ;	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює власну думку й наводить	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й логічно обґрунтовує
	прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або	відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних	прикладів на її підтвердження; презентує результати навчальної	власну думку, наводить приклади на її підтвердження; творчо презентує

	логічні неточності	змістових та/або логічних неточностей; презентує результати своєї навчальної діяльності	діяльності, зокрема з використанням ІКТ(за умови доступності)	результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)
<i>Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом</i>	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя або інших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення	Учень /учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком; може порівняти окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, у типових ситуаціях нарівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, пропонує можливі способи виконання завдання або розв'язання проблеми; складає план для виконання /розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання/ розв'язання; може аналізувати та	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій; обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід;

			порівнювати об'єкти вивчення	може класифікувати й узагальнювати об'єкти вивчення
<i>Рефлексія власної навчально- пізнавальної діяльності</i>	Учень / учениця розпізнає помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: розпізнає й виправляє окремі помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб : успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності; визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально- пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб аналізує результати власної навчальної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення; визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально- пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання